

3:o. att ingen skollärare hädanefter måtte utexamineras, som icke visar sig hafva inhemtat nödig färdighet för undervisning i första grunderna af gevärsexercis m. m.

4:o. att Staten måtte kostnadsfritt aflåta af gamla till krigsbruk odugliga gevär till alla Sveriges folkskolor, 5 st. för hvarje fullt tal af 1,000 personer, och efter denna beräkning skulle åtgå cirka 20,000 gevär, hvilka jag förmodar finnas, som icke äro användbara för krigshärens behof, men hvilka kunna blifva till nytta för öfningen i folkskolorna;

5:o. de fraktkostnader m. m., som kunna uppstå för gevärens afhemtande, måste skolstyrelserna bekosta, så att Staten deraf icke drabbas med någon utgift, men de hvar i sin mån få afhemtas från minst aflägsna ställen.

Jag anhåller om vördsam remiss härfpå till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 24 Januari 1867.

Jöns Pährsson
från Kronobergs län.

N:o 56.

Af Herr Hessle: Om underdänig framställning till Kongl. Maj:t, att till Riksdagens pröfning måtte successivt framläggas lagberedningens förslag till allmän Civillag.

Mer än fyratio år hafva förflutit sedan lagkomiteén framlade sitt förslag till allmän civillag och sexton år sedan lagberedningen avslutade sin revision af densamma.

Under denna tidrymd har lagstiftningen visserligen icke stått stilla, ty ganska många och ganska viktiga frågor hafva blifvit lösta i enlighet med nämnda förslag och bland dessa de mest omtvistade om lika arfsrätt, lika giftorätt, testamentsrätten, qvinnans myndighet och börsrätten.

Men just i följd häraf har det onda, hvars afhjelpande var första anledningen till nedsättande af lagkomitéen, tillväxt. Förvirring och oreda äro nemligen nödvändiga följder af bristen på en kodifierad lag.

En sådan brist måste kännas desto svårare i ett land, der folket deltagar, ej endast i lagstiftningen, utan äfven i lagskipningen och der det sedan gammalt varit vandt att, utan biträde af advokater, handhafva sina juridiska angelägenheter.

Så vida detta senare skall kunna fortfa ra och så vida de ej juridiskt studerade ledamöterna af våra underdomstolar skola kunna med någon utsigt till tillbörligt inflytande fortfarande deltaga i lagskipningen måste lagarne återbringas i ordnad t skick eller, med andra ord, en allmän civillag träda i stället för den i så många stycken föråldrade 1734 års lag med dess snart sagdt oräkneliga tillägg och förklaringar.

Under förutsättning att lagberedningens förslag, i enlighet hvarmed de viktigaste af senare tiders lagförändringar skett, dervid bör tagas till rättesnöre får jag, som föreställer mig att Riksdagen ej vill i första hand omedelbart granska detta förslag, vördsamt föreslå,

att Riksdagen ingår till Kongl. Maj:t med underdånig anhöllan det Kongl. Maj:t behagade till Riksdagens pröfning successivt, eller balk efter balk, framlägga lagberedningens förslag till allmän civillag med de modifikation er i detaljer, som kunna påkallas af förändrade tidsförhållanden och utvecklade rättsäsigter.

Under antagande, att hvarje särskild Riksdag skulle kunna medhinna pröfningen af två balkar med undantag för rättegångs-balken, hvilken ensam torde upptaga all den tid en Riksdag kan åt dylikt arbete uppoffra, skulle på detta sätt hela civillagen kunna blifva antagen under fyra år; och synes mig balkarne böra afdelas i följande grupper, nemligen giftermåls- och ärfda-, jorda och byggnings-, handels- och utsöknings-, samt slutligen rättegångs-balken, hvarvid dock början bör ske med handels- och utsöknings-balkarne, af hvilka isynnerhet den sistnämnda är nära antiqverad, och hvilket, efter mitt förmenande, i ej ringa mån bidragit till den betänkligen affärsställning, hvari vi nu befinna oss.

Stockholm den 24 Januari 1867.

B. W. Hessle.
